

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in sobota, zjutranje izdanie opoldne, večerno izdanie pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejmana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta . . . . . 6 „ 60 „ 3-30
četr leta . . . . . 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

Oglasi in poslanice
se računijo po petit-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soča“ in „Primorec“ še „Slovensko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsakoletno 1 gl. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računijo po 20 kr. petit-vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Užitnina v deželni upravi.

(Lekcija našim klerikalcem.)

Znani sleparji našega naroda v „Gorici“ in „Primorejcu“ so mnogo brbljali o velikih in celo čudovitih dobičkih, katere bi naredila dežela, ako bi pobirala užitninski davek in doklade v svoji upravi. Mi smo jih po vrednosti krcali po blebetavih ustih, ki so govorila kar „tje v dan“, samo da so begala manj razsodno ljudstvo, ki rado sliši o dobičku 100.000 svitlih kronic in še več.

Da smo prav imeli, je končno nehoté pritrtil sam deželni odbor, ki je moral priznati, da nima prav nikake podlage za stvarno sodbo o tem vprašanju. Poročilo večaka pa trdi, da bi imela deželna uprava občutljivo — z gubo, katero bi morali plačati itak dovolj obremenjeni davkoplačevalci.

Da je poročilo večaka v resnici to, kar mora biti, in da sta zastopala „Soča“ in „Primorec“ pravo stališče, imamo dokaz v deželnem glavnem mestu Gorica. Tu je užitnina večja nego v celi ostali deželi; zato je Gorica tudi merilo za celo deželo v tem oziru. Naša mestna uprava torej se je bila pobrigala, da je dobila vse užitnine v svojo upravo. — Ali koliko razočaranje. Že po prvih dveh mesecih je mogla preračunati, da bo izgube najmanj 30.000, ako ne začne obdačencev neusmiljeno stiskati.

In čujte gorostasnost! Mestna uprava se je bila pogodila z raznimi hotelijerji, gostilničarji, mesarji, trgovci s spirituozi in žganjinami itd., da jej plačajo toliko in toliko na leto v enakih mesečnih obrokih; take pogodbe so nekaj navadnega — in obdačenci jih radi sklepajo, da le nimajo vsak hip darčev ali financerjev v hiši, ker taka kontrola je nekaj groznega in se je vsakdo hoji z vso pravico (zlasti kontrole financerjev, ki se brezobzirno drže birokratskih predpisov, ki so silno trdi). Vsak obdačenec raje ponudi v skrajnem slučaju letne odkupnine več nego bi plačal užitnine pod kontrolo, da se le ogne sitnostim in nevarnostim v slučaju, da včasih pozabi pravočasno na kako naznanilo o ukletenju, pretakanju itd.

Tudi mestna uprava v Gorici ima torej lepo stevilo takih — odkuplencev, ki so plačali pogojeni mesečni obrok že za januar in februar. — Ali kaj se je zgodilo?

Račun o dohodkih vseh užitnin, katere pobira mestna uprava — kakor bi jih pobirala deželna, ako bi slo po „ukazih“ prof. Berbuca in viteza Gredolčiča! — je pokazal, da bo končni vspeli celo jako dober, ako bo znašala izguba samo 30.000. Tako imenitno opravilo so sklenili modri mestni očetje, ko so se za kulisami topli na vse možne načine, da so izpodrinili tvrdo Gorupovo!

Ali jedno zlo pride redko samo! Poleg težav, v katere je zalezla mestna uprava — morebiti je dobila skomine po Berbučevem dobičku 100.000 in še več, „kakor je kazalo“! — so v samih sitnostih in težavah tudi mestni plačevalci užitnine, kajti kontrola je tako stroga in birokratska, kakor ni bila pod Gorupom nikdar. — Ali kar je še najlepše, je pa to, da je mestna uprava razveljavila dosedanjo pogodbo z odkupljenci in zahteva novo, zahteva mnogo več nego so plačevali doslej, da s tem vsaj nekaj pokrije izgubo, ki je neizogibna.

Ni naš namen, da bi razpravljali na tem mestu o vprašanju, je-li mestna uprava opravičena, da kar tako meni nič tebi nič razveljavlja pogodbe, ki so že dva meseca v polni veljavi in so obdačenci plačali že dva pogojena obroka, — prizadeti goriški obdačenci se bodo že sami znali braniti! — marveč povedati smo morali ta slučaj vsej široki javnosti, da bodo videli tudi slepci, kako lehkomišelnost je bilo početje prof. Berbuca in njegovega pokrovitelja viteza Gredolčiča, ko sta vzročila ono grdo gonjo proti našim krčmarjem, gostilničarjem in vsem plačevalcem užitnine, da bi le-ti prišli pod enako kontrolo deželne uprave, kakor so naši v Gorici pod kontrolo mestne uprave — in vse to brez upanja, da bi imela dežela kak dobiček. Kakor stvar danes stoji, bi imela dežela občutno zgubo, kakor bo zguba v Gorici v kljub temu, da bodo obdačence stiskali.

Gonja proti unijatstvu.

Kadar gre za to, spraviti naš jezik tu ali tam do tiste veljave, katera mu pritiče, zadevamo vedno ob odpor, in le s težavo, z vstrajnim delovanjem moremo kaj doseči. Tako je z našim jezikom po uradih in šolah,

in nič drugače, žal, tudi v cerkvah, zlasti v poslednjem času po izvestnih krajih.

Le pogledimo v bližnji Trst. Tržaski Slovenci so verni katolici, ki žele po svojih cerkvah imeti vsaj tisto pravico za svoj materinski jezik, katera je neobhodno potrebna. Ali kaj vidimo? Čeprav se bore neprestransko proti iztisnjevanju slovensčine iz tržaskih cerkva, se vendar vrši isto prav sistematično s pomočjo židov in laskih katoliških duhovnikov, ki hodijo roko v roki v tem boju proti Slovincem. Kako je pri nas, smo povedali zadnjič. Katoliška „L'Eco“ je povedala prav odkrito, da noče nobene spremembe v goriških cerkvah, da mora ostati vse pri starem, ako pa hočejo Slovenci privatno, to je doma, moliti Boga po slovensko, to pa je nič ne briga. No, kljub temu se je le izvršilo nekaj, da je namreč upeljana od par nedelj dalje zopet popoludanska služba božja v cerkvi sv. Ignacija na Travniku s slovenskim krščanskim naukom in slov. litanijami. To je nekaj, ali še daleč ne — vse, kar potrebujejo Slovenci v Gorici na to stran; dalo se je le nekaj nazaj, kar je bilo vzeto po krivici!

Vsled takih in enakih dejstev so začeli obmejni Slovenci misliti na to, da katoliška cerkev ima tudi slovenski, unijatski obred, kateri je uveden na jugu prav obširno med Hrvati.

Slovenska vas Ricmanje pri Trstu si je poskrbela prva tak obred, in ako smo prav poučeni, bo na praznik sv. Jožefa dne 19. t. m. prva velika božja služba po unijatskem obredu; takrat bo tam običajni shod. Veličastnost slovenske službe božje se bo takrat razlegala prvokrat v prvi slovenski unijatski občini.

Želeti bi bilo, da se začne razlegati tudi drugodi, da se zlasti med nami, obmejnimi Slovenci, uvede unijatski obred v naše cerkve, ker tam bomo imeli jedno glavnih opor proti potujčevanju poleg tega, da se nam da v cerkvah tisto, kar je namenjeno za Slovence.

Kakor pritiče Lahu latinski obred v cerkvi in je z istim povsem zadovoljen, tako pritiče Sloventu slovenski obred, kateri je od papežev uveden za Slovence. Ako se potegujemo za unijatski obred v cerkvah, se potegujemo torej za nekaj takega, kar nam

pritiče, ne da bi pri tem premenili le trohico sv. vere.

„Prim. List“ grdo laže, ko govori o „staroverskem“ obredu, ko slika unijate kot odpadnike itd. Zbog tega se je zapletel v daljšo polemiko z „Edinostjo“, katera mu odgovarja vrlo dobro med drugim tako-le:

„Sv. Ciril-Metodijska cerkev — ta najlepší dar papeža Hadrijana II. — je najbolj na potu namenom „nemško-latinskih“ politikov, katerim služi verno „Primorski List“. Ali mi jim dokažemo z zgodovinskimi dokazi, da je ustanovil papež Hadrijan II. katoliško cerkev za Slovence ravno tako, kakor je ustanovljena bila latinska, afričanska, jeruzalemska in carigrajska: katoliška cerkev. Kdor napada staroslovensčino v cerkvi in jo hoče zatreti, ta greši proti katoliški cerkvi. Zgodovina je obsodila Wihinga. Tako obsodi tudi postopanje modernih latinskih škofov, ki priganjajo delo sv. Cirila in Metoda.

Na naši strani so duhovniki zagrebske nadškofije, ki so zbrani v svoji redni skupščini v Hraščenicah naprosili nadškofa Poilovića, da bi preskrbel, da se vrne v hrvaske cerkve zopet staroslovenski jezik, kakor je bil nekdanj rabi, ter da bi se sploh povsod mej hrvatskim narodom rabil izključno staroslovenski cerkveni jezik. S tem bi se mogli zblížiti hrvatskim katolicanom njih pravoslavni bratje, ki rabijo povsod v cerkvah samo staroslovenski jezik.

Z nami je bil leta 1899. tudi dr. Josip Pavlica, ki je pisal v koledarju družbe sv. Mohorja 1899. tako-le: „Ko sem mu (nadškofu Zornu) nekdanj povedal svoje mnenje, da bo najboljšje naroda (Italijane in Slovence) ločiti v cerkvi tako, da bodo imeli Slovenci svoje cerkve in altarje, Italijani pa svoje, mi je rekel: „To je že davno tudi moje mnenje.“ Žalostni dogodki v Trstu in v Istri so to mnenje popolnoma opravičili in želeti bi bilo, da mnenje postane dejanje.“

Konfuzni „latinski učenjaki“ okoli „Primorskega Lista“ pa dobro vedó, da je to možno samo tedaj, ako se ločimo res po cerkvi in altarjih, torej je dr. Josip Pavlica že leta 1899. „hujskal in napeljal“ ljudstvo na unijatstvo. Seveda takrat ni bilo še na Goriškem — nemško-latinskih visokih politikov.

— 72 —

Quo vadis?

Roman.

Poljski spisal Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Bil je to, naj si že bo kakor hoče, nauk, v kateri je verovala Ligija, radi česar je bil pripravljen spoznavati ga tudi on. Potem, čim bolj se mu je vračalo zdravje, tem bolj se je spominjal dolge vrste dogodkov, ki so se pripetili od one noči v Ostrijanu, dolge vrste pojmov, ki so se mu od onega časa vrinili v glavo, tem bolj je bil osupnen nad nadčloveško močjo onega nauka, ki je segal tako globoko v človeške duše. Spoznal je, da tiči v njem nekaj nenavadnega, nekaj, kar še ni bilo na svetu, in čutil je, da je nemara nastala doba, kakoršna je bila ona, ko še Jupiter in Saturn nista vladala nad tem svetom. Ni smel dvomiti tudi o nadnaravnem porodu Kristusovem, niti o njegovem vstajenju in njegovih čudežih. Očitne priče, ki so to pripovedovale, so bile toliko častljive ter so preveč sovražile laž, da bi mogel pripustiti, da pripovedujejo o rečeh, ki se niso zgodile. Sicer pa je rimski skeptizem dopuščal, ne verjeti v bogove, pač pa je verjel v čudeže. Vinicij se je nahajal pred neko čudno zagonetko, katere ni mogel rešiti.

Od druge strani pa se mu je ta nauk zdel tako protiven sedanjemu redu, tako neizvršljiv v dejanju, kakor noben drugi. Po njegovem mnenju so bili nemara v Rimu in po vsem svetu hudobni ljudje, toda svetovni red je bil vendar-le dober.

Ako bi bil na primer cesar pošten človek, ako bi bil senat sestavljen iz takih ljudi, kakor je bil Trazej, ne pa iz nečimnikov in razuzdancov — česa bi si bilo še več želiti? Rimska država in rimska vrhovna oblast sta bili dve povsem dobri stvari, ter razlika med ljudmi povsem umestna in pravična. Med tem pa je ta novi nauk, po Vinicijevem mnenju, moral spreobrniti ves dosedanji red, razdreti vsako vrhovno oblast ter poravnati vse razlike. Kaj bi se zgodilo torej z državo in z rimskim gospodstvom? Ali bi mar mogli Rimljani nehati gospodovati ter spoznati celo vrsto podjarmljenih narodov za sebi enake? To se ni moglo več uravnati v patricijevi glavi. Vrh tega je bil ta nauk zopern vsem njegovim navadam, vsem predstavam, značaju in pojmom o življenju.

Ni si mogel predočiti, kako bi mogel živeti v slučaju, ko bi sprejel ta nauk. Bal se ga je ter ga občudoval, toda da bi ga sprejel, temu se je upirala vsa njegova narava. Konečno je tudi razumel, da ga le samo on še loči od Ligije, in ko je to pomislil, ga je sovražil iz vse svoje duše. Isto tako si je tudi že pojasnil, da uprav ta nauk je ogrnil Ligijo z neko izjemno, neizrekljivo krasoto, ki je v njegovem srcu vzbudil razun ljubezni tudi spoštovanje in kateri mu je napravil Ligijo dražjo od vseh drugih bitij na svetu. In tedaj je tudi on jel ljubiti Kristusa. Razumel je povsem jasno, da ga mora bodisi ljubiti, bodisi sovražiti, da proti Njemu ne more ostati hladnokrven.

Zdelo so mu je, da ga vlečeta k sebi dve nasprotujoči si moči; zibal se je v mislih, zibal v občutkih ter ni vedel, kaj si naj izbere. Vsekako pa je že sklanjal čelo ter molče skazoval čast Bogu, katerega ni razumel, in sicer radi tega, ker je bil to Ligijin Bog.

Ligija je videla, kaj se je godilo v njem, kako se je boril in kako se je vsa njegova narava protivila temu nauku, in dasi jo je to od jedne strani bolelo, pa je vendar od druge strani ono bolno in nemo spoštovanje, ki ga je skazoval Kristusu, vedno bolj in bolj nagibalo k njemu njeno srce. Spomnila se je Pomponije Grecine in Aula. Za Pomponijo je bila izvir vsake tuge in neprestale žalosti misel, da po smrti ne bo več združena s svojim Aulom. Sedaj je Ligija jela bolje razumevati to bolečino in tugo. Sedaj je tudi ona imela drago bitje, s katerim jej je grozila večna ločitev. Časih je kajpada dopuščala, da se tudi njegova duša sčasoma odpre Kristusovi resnici, toda to prepričanje ni dolgo trajalo. Poznala ga je in ga razumela preveč dobro. Vinicij — pa kristijan! Ta dva pojma se nista mogla vrediti v njeni glavi. Ako umni in resnobni Aulo ni postal kristijan pod vplivom modre in dobre Pomponije, kako naj postane kristijan Vinicij? Na to ni bilo odgovora, pač pa se je oglasal drugi odgovor, da zanj ni nadeje niti rešitve.

Toda Ligija je zapazila z grozo v srcu, da ta obsodba v pogubo, ki visi nad njim, namesto, da bi ga odpravila od nje, ga jej radi pomilovanja nad njim dela še dražjega. Časih je hotela spregovoriti z njim o mračni njegovi bodočnosti, toda ko je sedla k njemu in mu rekla, da zunaj kristijanske vere ni življenja, se je on, ko je bil že bolj zdrav, nakrat dvignil s pomočjo svoje zdrave roke ter, položivši glavo na njena koiena, rekel: Ti si življenje! — Pri teh besedah se jej je vstavila sapa, zapustila jo zavest in nekaka razkošna tajna slast spreletela jo je od glave do peti. In prvič ji ga z rokami za senci, ga je hotela dvigniti, pri tem pa se je sama tako nagibala k njemu, da se je z ustnicami dotaknila njegovih las, in precej časa

Mej našim poštenim narodom nikdar ne bodo vspevale cvetke iz vrtov „Primorskega Lista“, Slovincem bo sveto, kar je slovenskega, in zlasti to, kar je rimsko-katoliška cerkev blagoslovila. Staroslovenščina v cerkvi in slovenski unijatski obredi so naše nedotakljive svetinje, zato ne najdemo nikdar dovolj moči in navdušenja in vedno bomo neustrasno klicali: „Proč s krivo vero oskrunjene roke od sv. katoliške unijatske cerkve in našega sv. staroslovenskega jezika!“

Obžalovanja in obsodbe je vredno, da katoliški svečeniki s takimi lažmi in konfuznostmi begajo pošteno slovensko ljudstvo. Kje so čuvarji sv. vere?!

Pokazali smo obrekovanja, zasramovanja in laži „Prim. Lista“ poštenim Ricmanjem in oni so nam izjavili: „Mi smo pametni, mi smo ostali zvesti veri in smo se vrnili nazaj k obredom svojih očetov. Latinski krivoverci zasramujejo naše svete obrede, ker bi nam radi odvzeli sv. katoliško vero. Postavili smo se jim možko v bran. Mi smo pokorni in udani svojemu škofu Juliju Drohobeckemu v Krizevcih — takemu škofu, kakor so bili naši očetje. Stoletja in stoletja so tako živeli naši predniki in so nam ohranili narodnost slovensko. Mi jih posnemamo. Sv. Oče Lev XIII. zna, da smo v unijatskem obredu. To nam je pisal rimsko-katoliški unijatski škof in v rokah imamo tudi odlok kongregacije Propagande. Kar piše „Prim. List“, je zasramovanje, obrekovanje in laž proti rimskemu papežu in rimsko-katoliški cerkvi.“

Tu ste čuli, kar je bilo treba odgovoriti „Prim. Listu“. Vse podpisemo z obema rokama, posebe pa se nam zdi še potrebno konstatovati, da se vidi iz tega, kar je gori povedano, da „Prim. List“, kateri urejuje dr. Pavlica, je nesramno lagal celo o papežu!

Da je pa „Prim. List“ tako proti unijatskemu obredu, izvira v glavnem od tod, ker naši klerikalni stranki, kateri stoje na čelu duhovniki, je — kakor smo že večkrat dokazali — narodnost deveta brigada. Oni so breznarodni, brezdomovinci, ki hočejo ljudstvo učiti le slepe pokorščine, da tim lože v motnem ribarju, gospodujejo nad ljudstvom in isto izsesavajo, kakor se to godi v majšem in večjem številu marsikje, v največjem pa na Španskem.

Gledé boja za uredbo unijatskega obreda v naše cerkve pa bodi nam vsem parola: Ricmanjel!

Dopisi.

Volčji grad pri Komnu. — Oglasil se je zopet na moj dopis v 8. številu „Primorca“ dopisnik iz Volčjigrada, odnosno iz „Črnega grada“.

Kar pisari, ne odgovarja — resnici. — Čudno je to, da je resnica ljudem tako zoperna. — Še vedno taji, da niso bili vsi udje komisije šoli nasprotni. Zato naj takoj omenim one gospode, ki so bili v komisiji. Od okrajnega šolskega sveta sta bila gg. glavar in nadzornik in od krajnega šolskega sveta pa gg. Kovatič Jožef (bivši župan), Švara Jožef (sedanji župan), Leban Anton (predsednik krajnega šolskega sveta) in Lu-

kežič Janez (župnik-dekan). Navzoči so pa bili skoraj vsi volčjigradski hišni gospodarji, ki so bili povabljeni, da se udeležijo s svojo prisotnostjo posvetovanja.

Gosp. glavar je otvoril sejo in prečital prošnjo vaščanov za šolo. Dal je besedo občinarjem. Govorila sta domačina gg. Vinko Metlikovec in Peter Jurca ter skušala utemeljiti prošnjo. Na to je g. glavar dal besedo g. Lebanu, koji je na temelju postave prošnjo smatral za nepostavno. Potem je g. glavar dal besedo vsem drugim omenjenim udom krajnega šolskega sveta, koji so vsi potrdili izjavo g. L. — Konečno je dal g. glavar besedo g. nadzorniku, koji se je izrazil, kakor je bilo že v „Primorcu“ omenjeno, to je, da šola ni postavno opravljena. — Vse te govore je dal g. glavar v glavnem jedru zapisati v zapisnik, koje je g. nadzorniku narekoval na zapisnik.

Da je komisija potem ogledala nekoje prostore, ki bi lahko služili za šolo, je istina, pa to je komisija morala storiti, kajti, ako bi se c. kr. deželni šolski svet ne ujemal z mnenjem komisije, bi trebalo vendar šolo ustanoviti. Torej za vsak slučaj se je moralo to storiti in prostor za šolo priskrbeti.

Dalje pravi g. dopisnik, da od komenske cerkve do naše je 3 km. No, čudno, zadnjič je trdil, da je 4 km, a sedaj jo je skrajšal že za 1 km. Svetoval sem mu, naj se potruji v občinski urad in tam najde, da je od naše vasi do Komna 2-1 km, t. j. 2 km in 100 m. — Gosp. Leban je pa še bolj v prilog naši vasi zmeril cesto in določil, da je več, nego je celó istina.

Ako g. dopisnik noče verjeti moji izjavi, da je od naše vasi do Komna 2-10 km, naj gre v c. kr. sodnijo in tam najde sledeče: Volčji grad je od Komna oddaljen 2-1 km, Tomaževica 3-2 km, Malidol 2-2 km, Preserje 1-5 km in Sveto 1-8 km. To je torej resnica. In vendar g. dopisnik vedno svojo trdi, da je do Komna 4, oziroma sedaj 3 km.

Otrok imamo res zadosti za šolo, ker menda bode jih šologradnih nad 80. Ako bi bila daljava do Komna nad 4 km, bi dobili gotovo šolo, koje vsi želimo.

Prepričan sem pa tudi, da če bi odgovarjala daljava do Komna postavnim terjatvam, bi ne imel nikdo nasprotnosti od krajnega šolskega sveta za ustanovitev šole. In tudi to mi je znano, da učitelstvo komensko iskreno želi, da bi naši otroci ne pohajali več komenske šole, ker jim naši otroci delajo največ preglavice v vsakem obziru.

Ako torej naši vaščani mislijo in upajo, da jim c. kr. deželni šolski svet šolo dovoli, naj se požurijo in naj napravijo novo prošnjo in mogoče je, da se nam ugoti.

To v pojasnilo in v odgovor g. dopisniku iz „Črnega grada“.

Iz Svetega pri Komnu, dné 2. marca 1901. — V 9. številu „Primorskega Lista“ zanika gosp. dopisnik, da ne nosi naš občinski sluga „Slovenski narod“ iz Komna v našo vas za nekega krčmarja, ampak da ga nosi g. nadučitelj komenski ali pa, da ga pošilja semkaj.

Povedali smo že zadnjič, da ga nosi občinski sluga, ko prinaša pisma in časopise iz Komna k nam, in da ga gosp. nadučitelj

ne donasa. Pri tem ostanemo in to je gola resnica.

Tudi ni res, da je vzel g. nadučitelj sam ta list na dražbi zase, ampak vzel ga je po dogovoru z g. krčmarjem. Nesmisel bi bilo za gosp. nadučitelja, da bi ga on vzel zase, kajti on ga itak čita v „Bralnem društvu“ kot ud tega društva. G. krčmar je list pošteno plačal za celo leto in ima tudi pravico dobivati ga.

Konečno prosi g. dopisnik našega g. krčmarja D., naj bi — kot pošten mož — ne imel več tega „umazanega perila“ v svoji krčmi mladini na razpolago.

Ali ste ga slišali našega znanega gosp. dopisnika? On čita, kar sam hoče, in drugim bi rad svetoval ali prosil, kaj naj čitajo. Vsak je sam svoj gospodar. Gosp. D. čita list in nobenega ne sili, naj ga čita. Ako ga pivci v krčmi nečejo čitati, naj to opustijo; sili jih nikdo.

Dr. „Slov. narod“ prinaša „umazano perilo“, ni on (list) kriv; krivi so oni, ki so vzročitelji takega perila. Naj torej ne hodi na solnce, kdor ima maslo na glavi.

(Opomba uredništva. H gorenjemu dopisu smo dobili tudi izjavo g. D. iz Svetega, ki se sklada z vsem gori navedenim, tako, da ni nikakega dvoma, da gola istina v poznati reči je na strani naših gg. dopisnikov. To naj zadostuje.)

Št. Viške gore. — Resnici na ljubo izjavljam, da je pršla ona notica v 23. številu „Soče“ brez moje vednosti v javnost.

Pojasnilo gg. učiteljskih zastopnikov odgovarja docela resnici. Uredništvo „Učit. Tovarisa“ in „Soče“ je bilo o stvari napačno informovano.

Toliko na znanje! Upam, da je to zadnja beseda in konec nadaljnjega pisarenja o tej zadevi.

Jos. Rakovšček s. r.
učitelj.

Domate in razne novice.

Gg. naročnikom, katerih se liče, naznanjamo, da je marec že tu in konec prvega četrtletja ni daleč, a večina naročnikov se ni izpolnila svoje dolžnosti do upravnistva. Vsak teden gre iz naše tiskarne okroglo 6000 izstisov „Soče“ in „Primorca“, da znašajo samo poštni troški prav izdatno svoto denarja. Zato prosimo prijatelje in somišljenike, naj nas podpirajo s točnim plačilom naročnine. Druga ne zahtevamo, in to je pač najmanj, na kar imamo pravico do — somišljenikov. Prosimo torej, naj vsakdo pomisli, koliko nam dolžuje, in naj takoj pošlje.

Shod v Rihembergu se je vršil v nedeljo 3. marca ob najslabšem vremenu, vendar pa je bila udeležba obilna. Zbrani gospodarji so sledili izvajanjem odposlanca izvrševalnega odbora z vsem zanimanjem ter so zvesto pritrjevali njegovim predlogom. Razgovor se je vršil zgolj o gospodarskih stvareh, posebno namerah, katere je treba izvršiti za izboljšanje malega kmetkega gospodarja. Sploh se je vzel za zadovoljstvom na znanje, da misli narodno-napredna stranka gospodarsko organizacijo izvajati po celi deželi ter se v tem oziratu v prvi vrsti na malega posestnika. Govornik je tudi razložil osnovo gospodarskih in poroških zadrug.

Iste naj bi nadomeščale Rajfajsnove posojilnice, ker se prilagajo bolj gospodarskemu značaju naše dežele in ustrežajo po svoji jednostavnosti bolj prostemu kmetovalcu.

Shoda so se udeležili tudi nekateri gospodarji iz René in iz Dornberga. Shod se je vršil v najlepšem redu, kar je najboljši dokaz, da nemir zanašajo na javne shode jedino le pristasi klerikalne stranke. Kedar so zbrani na shodu naši kmetovalci in posestniki, se shod tudi dostojno izvede, brž ko pa pripelje duhovnik nahujskano tolpo svojih pokornih ovčic, potem preti pri vsakem javnem shodu skandal in poboj.

Shod je bil — javen v kljub temu, da je v Rihembergu župan oče obeh glavnih združbarjev Pavlica. To je dokaz, da se naša stranka ne da oplasiti po hujškariji klerikalnih voditeljev.

Podaljšanje vipavske železnice. — Samo po sebi je umevno, da vipavska železnica ne sme končati v Ajdovščini, sicer bo mizerija z njo in prave koristi ne bo. — O tem se je govorilo že mnogo, ali pravega gibanja ni bilo opaziti. — Zdaj pa, ko se je vendarle pričelo misliti na zidanje te prepotrebne železnice, (ne gre sicer nič kaj od rok, in zdi se, kakor da zavlačevalni sistem deluje še vedno!) je opaziti na kranjski strani neko gibanje v tem oziru, ki utegne uresničiti naše želje. — V „Slov. Narodu“ od sobote citamo to-le: „Podaljšanje vipavske železnice od Ajdovščine proti Divači, Postojni ali Vrhniki je pereče in za vse sloje, stanove in stranke jednako važno vprašanje, ter v dosegu takih ciljev nad vse potrebno jednotno postopanje. Vipavski župani bili so si temu v svesti, zato so vzeli oni sami to akcijo v roke, da se izogne izbruhom strankarskih strasti. Pred mesecem dnij povabili so bili na posvetovanje brez razlike strank vse za stvar unete može iz vseh občin, kateremu vabilu so se ti tudi jako častno odzvali, in mej udeleženci bili so tudi klerikalci, kar je čisto prav. Na posvetovanju se je v enomer naglašalo, da mora pri tem vprašanju utihniti politična strast, da služimo vsi po svojih močeh dobri stvari. Sklenilo se je takrat, naj se poskuša doseči mala toda vipavski dolini nad vse koristna in potrebna prememba v načrtu druge železniške zveze s Trstom; ob enem naj se pa prosi za podajanje vipavske železnice od Ajdovščine čez Branico in Rašo proti Divači ali Postojni, ako bi se prvi prošnji ugoditi ne moglo: v vsakem slučaju pa naj se podpre prošnja na državni zbor s približnimi podatki o smeri, stroških in daljavi ter naj se v ta namen dobi tehniška moč in pred vsem denarna sredstva za njo preskrbe. Kolikor je nam znano, je stvar v najboljšem tiru, in nadejati se je bilo tudi kakemu uspehu, ker bi bili to peticijo podpisali gotovo vsi župani iz vipavskega, senožeškega, postonjskega, bistriškega in loškega sodnega okraja, in poleg teh tudi nekaj primorskih županov. Te dni pa kroži nakrat v nemškem jeziku pisana peticija dekana Erjavca, ki se dotičnega posvetovanja ni bil udeležil, okrog županov. Jasno je vsakomur, s kakim namenom. Župani so bili iz dobrega namena strankarstvo iz te akcije izključili, dekan Erjavec je pa ravno to zavrženo orodje zahrbitno pobral, skoval brzo nemško peticijo, da bi z njo župane prehitel in delal nevedno reklamo za svojo stranko. Dekan Erjavec posnema Šustersičevo dirkanje v zadevi potresnih posojil na las; saj sta pa tudi obadva popolnoma sposobna za najdrzovitejšo igro z življenskim interesom ljudstva v prilog svojim strankarskim interesom, ne brigaje se pri tem, kako neugoden in škodljiv utis mora to dirkanje na mero-dajnih mestih napraviti. Radovedni smo, koliko županov bode s podpisom te nemške in razdor provzročujoče peticije v svojo skledo pljunilo?“

Klerikalci proti „Trg. obrt. zadr.“ — Prva inštanca je zavrnila znano tožbo Pavličevega „poskusnega osliča“ Makuca radi odstopa iz „zadruga“, ker ga društvena pogodba veže vseh 5 let. — Sodniki v II. instanci v soboto so pa bili mnenja, da lahko izstopi, češ, da zakon določa drugače in te je nad vsa pravila in zasebne pogodbe. —

je preteklo, predno je nehalo to ljubkovanje, ki je vezalo drugega k drugemu.

Naposled se je Ligija zdramila ter zbežala, čuteča živi ogenj v svojih žilah in omotico v glavi. To pa je bila le kapljica, ki je skipela iz prenapolnene čaše.

Vinicij ni niti slutil, kako drago bo moral plačati ta trenutek sreče, toda Ligija je spoznala, da sedaj je njej sami treba iskati rešitve.

Vso noč po tem večeru je prebdela v solzah in v molitvi, z bridkimi občutki, da ni niti vredna, da bi molila, a še manj, da bi bila uslišana. Druga dne je šla zarano iz kubikula ter, poklicavši Krispina v utico na vrt, pokrito z uvenelim listjem in bršljanom, mu odkrila vso svojo dušo ter ga ob enem prosila, naj jej dovoli, zapustiti Mirijaminino hišo, ker že več ne zaupa sama sebi, da bi mogla premagati v srcu ljubezen do Vinicija.

Krispin, ki je bil star in strog človek, zaglobljen neprestano in edino v premišljevanje, se je z njo strinjal v tem, da naj zapusti Mirijaminino hišo, ni pa našel nebene oprostiline besede za njeno ljubezen, ki je bila pregrešna po njegovem mnenju. Bil je razjarjen do dna srca pri misli, da je ta Ligija, katero je čul od časa njenega bega, katero je imel rad, katero je utrdil v veri in na katero je zrl doslej kot na belo lilijo, ki je zrastle na prsti kristijanskega nauka, mogla najti v svoji duši prostor za drugo ljubezen nego za nebeško. Misli si je, da nikjer na vsem svetu ni bilo najti čistejšega srca za hvalo Kristusovo. Hotel mu jo je žrtvovati kot biser, kot dragocenost svojih rok in radi tega ga je prevara, katero je doživel sedaj, zelo osupnila in razžalostila.

„Idi ter prosi Boga, naj ti odpusti tvoj greh,“ reče ji mrzko. „Beži, dokler te hudobni duh, kateri se te je polastil, ne pripravi popolnoma v padec, dokler ne zatajiš svojega Odrašenika.“

Bog je umrl za tebe na svetem križu, da je z lastno krvjo odkupil tvojo dušo, toda ti si se aljučila v onega, ki te je nameraval dobiti za svojo prilježnico. Bog te je po čudežu rešil iz njegovih rok, ti pa si odprla svoje srce nečistemu poželenju ter se zaljubila v sina teme. Kdo pa je on? Prijatelj in sluga Antikrista, tovariš rarbzdarnosti in zločinov.

Kam te neki povede drugam, ako ne v to sodomo, v to brezno, v katerem živi sam in katere Bog ugonobi s plamenom svoje jeze? Jaz pa ti velim: bolje bi bilo, ko bi bila umrla; bolje, da bi se bila stena te hiše podrla na tvojo glavo, predno se je ta gad priplazil v tvoje srce in ti je oslinil s svojim grešnim strupom.“

In raznemal se je čimdalje huje, zakaj Ligijin greh v njem ni vzbujal samo jezo, marveč tudi gnus proti človeški naravi sploh in proti ženski naravi še posebe, katerih niti kristijansko učenje ni moglo ubraniti Evinih slabostij.

Zanj ni značilo to nič, da je deklica bila doslej čista in da je hotela zbežati od te ljubezni, katero je tako skesan spoznala in da je izpovedala. Krispin jo je hotel spremeniti v angela, da jo odnese na višavo, v kateri je bila samo ljubljena do Kristusa, toda ona pa se je zaljubila v tega Antikristjanca! Sama misel na to je napolnivala njegovo srce z grozo, da je bil ves onemogel radi take prevaré. Ne! tega ji ni mogel odpustiti. Hotel jo je kaznovati z osornimi besedami, radi katerih mu je lice žarelo kakor živa žrjavica; toda še zmerom se je boril sam s seboj, da jih ni

izustil ter je samo s svojimi suhimi rokami mahal nad prestrašeno deklico. Ligija se je čutila kriva, toda nikakor ne v toliki meri. Misli si je, da dovolj zadosti za svoj greh, ako se preseli iz Mirijamine hiše. Krispin pa jo je poteptal v prah, pokazavši jej praznoto in nečimnost duše, kakoršne se doslej ni nadejala. Misli si je nasprotno, da ji stari presbiter, na katerega je od onega časa, ko je zbežala iz Palatina, zrla kot na očeta, pokaže nekoliko sočutja, da jo potolaži, jo obodri in okrepeča.

„Jaz žrtvujem Bogu svojo prevaro in svojo bolest,“ jej je dejal, „ti pa si prevarila celo Odrašenika, kajti zašla si v močvirje, čegar sopara ti je zastrupila dušo. Mogla si jo žrtvovati Kristusu kot dragoceno posodo ter reči Mu: Napolni jo s svojo ljubeznijo, o Gospod! Toda tebi je bilo ljubeše ukloniti se služabniku hudega duha. Naj ti Bog odpusti, naj se te usmili, toda jaz, dokler ne stareš te kače..., jaz, ki sem te smatral za izvoljeno...“

A tu nakrat preneha, ker jo opazil, da nista bila sama.

Skozi špranje med uvenelim listjem in bršljanom, ki je enako zelenel po zimi in po leti, je zagledal dva človeka, katerih jeden je bil apostol Peter. Drugega ni mogel takoj spoznati, ker mu je plašč iz debele tkanine, tako imenovan „cilicium“, zakrival jedno stran lica. Časih se je Krispinu zdelo, da je to Kilon.

Ona, zaslišavši vzvišen glas Krispinov, sta vstopila v utico ter se vsedla na kamenito klop. Tu si Petrov tovariš odkrije glavo, ki je bila zelo suhššana ter samo na sencih obraščena s kodrastimi lasmi. Krispin je zagledal obledelo lice, zarudele oči, zakriviljen nos ter nič kaj zale, toda duhovite črte, v katerih je Krispin spoznal Pavla in Tarsa.

Zdaj bo govorila III. inštanca. Mi smo pre-
pričani, da konečno pravica zmaga, kajti
razsodba II. inštanca je nekaj čisto neumljivega
za finančni svet, ker podira denarnim zavod-
om glavni temelj; zato mora biti razveljav-
ljena in potrjena razsodba prvega sodnika.
— Druga inštanca, kakor se vidi, niti ni
umela, da zadruga nima nikakega poslovnega
leta, marveč dobo 5 let, — da Makuc ni
vplačal se nobenega deleža, marveč se je šele
pravoveljavno obvezal, da jeden delež vplača
v 5 letih ali v 260 tednih, da torej pred
konec te dobe ne sme odstopiti marveč se
mora držati pogodbe.

O tej razsodbi II. inštanca bomo govo-
rili več, ko bo stvar konečno rešena. —
Makuc bo imel pač le stroškov toliko več!

Kdo bo Klodičev naslednik? — Zopet
se govori o tem, da stopi deželni šolski nad-
zornik Klodič vitez Sabladoski v pokoj. Ali
je vložil prošnjo za umirovljenje v istini ali
ne, ne vemo pozitivno, ali gotovo je, da
dolgo več ne ostane, da se da upokojiti v
kratkem, in zato je umestno, da za danes
vsaj povprašamo, kdo bo njegov naslednik.
Velevažna je služba deželnega šolskega nad-
zornika, ker sega tako globoko v naše
šolstvo, torej v temelj naši izobrazbi na sploh,
po naših posebnih razmerah v Primorju pa
kolikor toliko tudi v temelj našega politič-
nega življenja. Kaj in koliko je storil Klodič
za šolstvo in česa ni storil, ne bodemo tu
prereševali, kako pa reči stoji, to pa vidimo
vsi, ki živimo v deželi ter imamo oči v glavi.
Naše šolstvo se davno ne stoji na isti sto-
pinji, na kateri bi moralo stati, kakor zahteva
sedanja moderna šola, ki se drugodi čudovito
hitro in lepo razširja, seveda z nenalim pri-
zadevanjem deželnih šolskih nadzornikov. Do
duše smo prepričani, da naše učitelstvo
stori svojo dolžnost, ali jedno glavnih ovir,
da ne napredujemo na šolskem polju povsodi
tako, kakor bi morali, vidimo, poleg več
drugih, tudi v tem, da moško učiteljske tiči
še vedno v koperskem gnezdu! S tem je
rečeno dosti!

Klodič torej odhaja ali bo odhajal
kmalu. Kdo bo njegov naslednik? Pred par
leti, ko se je govorilo, da pojde K. v
pokoj, je bilo mogoče misliti na moža, ki bi
bil po svojem značaju in znanosti pravi
dež. šol. nadzornik. Ali bi ga bilo mogoče
sedaj pridobiti, da bi kompetiral za to službo,
ne vemo, znano pa nam je, da se imenuje
za naslednika Klodiču moža, ki bi z našega
stališča nikakor ne sodil na to mesto, ali bi
bil po svojem fikfakovstvu za vlado poslušno
orodje. Dalje v javnosti o tem ne govorimo,
opozarjamo le naše prizadete kroge, da storé
svojo dolžnost ter zastavijo ves svoj vpliv
ves čas do zadnjega trenutka, ko se izvrši
imenovanje novega deželnega šolskega nad-
zornika. Niti trenutka se ne sme zamuditi,
potem smemo upati, da ne bomo na to stran
zopet lepeni!

Cerkljanska kaplana sta nam poslala
tako-le pismo:

Slavno uredništvo „Soča“.

Ker sva podpisana uže zahtevala, da
prekličete „Soča“ lažljivo vest, trdečo, da sva
midva plesala na dan volitve zvečer, in ker
se to še ni zgodilo, marveč se je „Soča“ ozi-
roma „Sočin“ dopisnik skliceval v podporo
svoje trditve na tri priče namreč Petra Jur-
man, Jakoba Tauš in Vincenca Rojc, sprej-
mite in priobčite v prvi prihodnji številki „Soče“
naslednji konečni popravek:

„Laz je, da bi bila midva plesala na
dan volitve.“

Res je, da so one tri priče, na katere
se je skliceval „Sočin“ dopisnik, izjavile pod-
pisanima, da one niso nikdar trdile in niti
ne zamorejo trditi, da bi bila midva plesala.

Res je, da so one tri priče tudi izja-
vile, da tudi ne morejo trditi, da so videle
frčati „suknjice“ po zraku.

Res je pa tudi, da imava nasprotno
midva tri priče, ki lahko s prisego potrdé,
da se oni večer nista zganila od mize.

Res je torej, da je „Sočin“ dopisnik,
bodisi kdorkoli, debelo lagal“.

Cerkno, 3. marca 1901.

Kragelj Mihael, Vinko Buda, kaplana.

To priobčujemo brez posebnih opazk.

Vsa stvar je pač le v rokah dopisnikov in
kaplanov. Kje je resnica, ali tu ali tam, more
p. n. čitatelj soditi le po dopisih in izjavah
z obeh strani, verjame pa tistemu, komur
hoče in o katerem se mu zdi, da bi utegnil
resničneje govoriti. Sicer pa smo mi liberalni
ljudje, in zato kaplanom ne štejemo v zlo,
ako se tudi zasutejo.

Iz Zavldoviča v Bosni nam poročajo,
da je dne 2. tega meseca ob 10. uri jutraj
ubilo drevo Ivana Palmína, da je bil takoj
mrtev. Pokojnik je doma iz Bače pri Sv. Lu-
ciji. Star je 51 let. Bil je poznat kot dober
in vesel človek. Drugega tovariša je pa drevo
ranilo, da so ga morali odpeljati v bolnišnico.
Palminu, delavcu-trpinu, bodi lahka bratska
zemlja bosnjaška!

Z Banjšic. — Vse spi — nikdo se ne
gane — ako bode tako nadaljevalo, ne bode
zaželjene mlekarne ne sira rarnice. —
Banjškarji, vzdramimo se — ne spimo. Pa
saj ne spimo, ali je nekaj drugega — v tako
mali občini smo razdejeni v dve stranki:
Dolenjce in Gorenjce, — a kako se
gledamo, to lahko spoznaš, dragi bralce —
ako bi prišel k nam „pošpegat“. — Z dru-
zimo se, bodimo prijatelji, in na gospo-

darstvenem polju delujmo skupno, kajti v
„slogi je moč...“ Prihodnjič pa popišem naše
poti in ceste. Banjškar.

Iz cerkljanskih hribov smo dobili
dopis iz prigroste kmečke roke, kateri pravi,
da tankajšnji klerikalci ne nehajo po svojih
lažljivih listih „Gorici“ in „Prismojencu“
slaviti svojo slavo gledé na zadnje volitve.
Tudi na Cerkljanskem je večina ljudij, ki
mislí z naravno-napredno stranko, ali nikogar
ni bilo, ki bi bil vodil ljudi, nunci pa so bili
vsakemu za petami, tako da se marsikateri
volilec ni vedel kaj obrniti. Na Bukovem
na primer pa se niti vedelo ni, kedaj da
bode volilni dan. Podžupanov opravitelj je
bil šel po opravkih v Gorico in prevzel je
posel razglasenja M. Š., ki bi bil, mimogrede
povedano, povsodi rad jako čslan. Razglas
je zavnjal glasno, da bi ga bili čuli lahko
svečniki v cerkvi sv. Lenarta, potem pa se
ga ni nič več razumelo. Tresel se je in glasu
mu je zmanjkavalo, da so poslušalci čudom
gledali, kaj to pomeni. Konečno pravi dopis-
nik, da se svita tudi v cerkljanskih hriboh,
v katerih so mislili nunci gospodariti na
vekov veke. Pa ne boš!

Ponesrečil se je v soboto zvečer g.
Ivan Feigl, gozdarski uradnik. Ko je zavil
iz ulice Oglejske v ulico Leoni po stezici, se
mu je vsled slabega deževnega pota spo-
drsnilo, da je padel ter si izvil levo nogo.
Morali so ga prepeljati domu. Prvo pomoč
mu je dal g. dr. Lisjak.

Od Kobolov na Krasu nam poročajo,
da dne 26. febr. letos se je ozgala v hiši
posestnika Boskarja 3-letna deklica, in sicer
tako hudo, da je umrla se tisti večer. Dek-
lica je bila Renarjeva iz Kartinovice, občine
stijaške.

Od tam nam poročajo tudi, kako vsi-
ljujejo „Prim. List“. Kar po dva iztisa po-
siljajo, ne da bi kdo naročil, celo v hiše, v
katerih niti citati ne znajo. Potem lahko go-
vori „Prim. List“, da je pridobil 500 novih
„naročnikov“, to se pravi: 500 iztisov „Pri-
smojenca“ so vsilili v kmetске hiše; niti
plačati ni treba. Tu vidi pa tudi ljubljanski
„Slovenec“, ki se za „Prim. Listom“ hvalisa,
kako se „širi“ katoliško časopisje po Pri-
morskem dejanski!

**Občni zbor Šoške podružnice „Slo-
venskega planinskega društva“** se bode
vršil v Tolminu v nedeljo dne 10. t. m. v
čitalničnih prostorih ob 11. uri predp. s sle-
dečim dnevnim redom: tajnikovo poročilo;
poročilo blagajnika; volitev novega odbora;
proračun za leto 1901; razni predlogi. —
K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Velikih Žabelj nam poročaj, da
pred kratkim so umrle v neki rodbini tri
hčere. Pokopane so bile lepo. Ali nekogi lo-
povi so oskrnili grobove, ker so potrgali
vence z njih in razbili stekleno znamenje.
Poroča se nam tudi, da tamkajšnje pokopa-
lišče je zanemarjeno in odprto na vse strani,
da se krave pasejo na grobovih itd. ter da,
čudno, ni nobene skrbi za to od tam, od
koder bi morala priti. Kaj pravijo k temu
kolikor toliko prizadeti nunci? — Umevno,
da se je ljudstvo v Vel. Žabljah naveličalo,
biti zanemarjeno v božji službi in v vsej
duhovski upravi, umevno torej, da si išče
odpomoči in da akcija za drugo Ricmanje-
narašča. Le naprej!

Nagloma je umrl v zaporu pri sv.
Antonu neki 61-letni Edv. E. iz Vrtojbe.
Imel je prestali 4-tedensko kazen, ali prestal
je komaj dva tedna.

Nagloma je umrl tudi služabnik menjal-
nice Kosovel & Rismondo v menjalnici sami.
Kar zgrudil se je, pa je bil mrtev. Imenuje
se Andrej Silc; star je bil 55 let.

Za poštne ekspeditore. — C. kr.
poštno in brzojavno ravnateljstvo razglašá:
Z naredbo od 22. prosinca 1901. št. 4266,
priobčeno v poštno-brzojavnem naredbeniku
št. 13 iz l. 1901., je zaukazalo trgovinsko
ministerstvo, da se uvede za poštne ekpedi-
torje status, v kojega bi bili sprejeti pod
nekimi uveti tudi ekspeditori (ekspeditrice),
ki niso v aktivni službi.

V to svrhu se imajo isti prijaviti naj-
dalje do 30. sušca 1901. na onem poštнем
in brzojavnem ravnateljstvu, v čigar okrožju
so faktično v zadnjem času službovali. V
prijava se ima staviti: a) ime in priimek, b)
podatke o šolski naobrazbi, c) ime poštnege
urada, na katerem je dotičnik poštno oziroma
brzojavno prakso prestal, d) dan prisega (v
poštni oziroma brzojavni službi) e) imena
vseh poštних uradov, na kojih je dotičnik
služboval, z natančnim naznačenjem službene
dobe. Prijavi je pridejati na posamezne po-
datke nanašajoče se priloge (spricevala o pre-
stalih izpitih in dosedanjem službovanju;
dekrete o usposobljenosti). Prijave se imajo
predložiti prav gotovo de zgoraj označenega
obroka, ker sicer bi se dotičnik, ki je za-
mudil rok prijave, uvestil v status ekspedi-
torjev šele potem, ko se je vnovič podvrgel
praksi in skušnji, in ne da bi se mu vraču-
nil poprejšnji službeni čas. O določbah uvo-
doma omenjene naredbe se pouči vsakdo
lahko iz naredbenika, kojega ima vsak poštni
urad.

Listneca G. „mimogredot potovalec“!
Prosimo, da nam k svojemu dopisu iz D.
naznanite še svoj polni naslov, ker drugače
bi dopisa, ki je dober, ne mogli priobčiti. —
G. dopisniku iz goriske okolice. Gledé na
Vašo zalepko poročamo, da rismo mislili na

Vas v zadnji listnici. Kar se tiče Vaše reči,
je pač kočljiva toliko, da je ne moremo pri-
občiti, ker bi se zapletli po njej le v nepri-
like in sitnosti. Kar se tiče tistega stropa, je
stvar vsa drugačna in vzrok tiči v tehničnih
ovirah, kakor smo podučeni. Ostalo vsebino
smo vzeli na znanje. Utegne priti prav o
priliki. Zdravi! — Gosp. C. v N. Dopis smo
prejeli, pride prihodnjič! — G. I. B. v K.
Prav tako! — G. eni poštni upraviteljci v K.
Vsebinsko Vašega cenj. dopisa jemljemo na
znanje, pričakovaje, da boste znali odstraniti
vse tiste, ki so krivi nereda, da potem
krivda neopravičeno leti na Vas. Priporočamo
Vam previdnost; ako pa je od naše strani
bilo rečenega proti Vam kaj neopravičenega,
oprostite!

Razgled po svetu.

K položaju. — Zadnje dni se bavi
politični svet z ugibanji o posvetovanjih, ka-
tera je imela vlada s Čehi. Rezultat je neznan,
ker se varuje stroga tajnost, ali na sploh se
sodi, da kažejo znamenja, da bo mogoče
mirno izvršiti volitve v delegacije ter rešiti
predlogo o kontingentu novincev. Optimisti
sodijo tako in trde, (zakaj?) da levica bo v
prihodnjih dneh nekoliko koncilijantnejša!

Sodijo, da vlada je obljubila Čehom
mnogo na gospodarskem polju ter da se
osnuje v ministerstvu za trgovino poseben
oddelek, ki se bo bavil z najvažnejšimi če-
skimi zahtevami gospodarskega značaja, in
da bo naceleval temu oddelku kak češki
državni poslanec. — Od druge strani pa se
tuje, da vlada spravi svoje predloge do ve-
ljave s pretinjo do Čehov, da odtegne pred-
logo gledé na zganjarino, katere pa Češka
nujno potrebuje, da more provesti zboljšanje
učiteljskih plač.

Zborovanje bo trajalo do 31. t. m. —
Po Veliki noči utegnejo biti sklicani deželni
zbori na 6 tedensko zasedanje.

V državnem zboru večeraj je bil velik
ropot med krščanskimi socialisti in nemškimi
radikalci. Seitz je ostro govoril proti dežel-
nemu glavarju Koroske Rhomburgu, ki je bil
v gosposki zbornici pri razpravi o adresi
napadel hudo liberalne učitelje. Lueger je
govoril trdo proti liberalnim učiteljem, očital
jim darvinstvo in smešenje vere.

Danes je na dnevnem redu predloga
o novincih in o zganjarini. Proti tem pred-
logam Čehi ne bodo obstruirali, kakor tudi
ne proti investicijam!

O adresi gospodsko zboritve se je
bila unela večja debata, iz katere navajamo
kot poglavitno to, da knez Anersperg je trdil,
da parlament ostane nezmožen za delo, dokler
vlada s silo ne uvede nemškega državnega
jezika. Nasproti temu pa je povdarjal knez
Lobkovic, da je v interesu justice in uprave,
ako se dovoli tudi nenemškimi jezikom pri-
stop v visoke sfere. — Tu vidimo zopet,
kako vspretno z nemško silo se oglašá slo-
vanska pravica do enakopravnosti — sredi,
ki bi združila kako ta stremljenja, pa je prav
nemogoča, ker popustljivost na slovanski
strani je nemogoča, Nemeč pa ne odneha od
svojih pretiranih zahtev po nadvladi. V tem
pa tiči v glavnem tisto zlo, ki duši državo.

Nemiri v Macedoniji. — Iz Soluna
poročajo: Neprestano pojavljanje insurgentnih
tolp v okolici Geogelija je prisililo tukajšnje
vojaško oblast, da je odposlala zadnje dni
detachment 50 mož v okraj Geogeli. Ko so
se približali vojaki, za katere so dobili in-
surgentje obvestilo od svojih somisljenikov
v Solunu, so začeli insurgentje nanje stre-
ljati v salvah. Poveljnik vojaštva je takoj iz-
previdel, da so insurgentje močnejši, zato je
prosil pomoči. Kmalu je došlo še 200 mož
z dvema topoma, na kar so vojaki naskočili
in zavzeli Geogeli. Puške in topovi so imeli
ves dan posla, padlo pa jih je na obeh
straneh mnogo, zlasti pa med vojaki. Tudi
pri Karasuliju, 50 km od Soluna, so se po-
javile insurgentske tolpe. Jedna je trčila z
orožniško patroljo ter ubila 7 mož, več pa
ranila. Iz Soluna se je odpeljal na bojišče
poseben vojaški vlak, a prišel je prepozno,
kajti insurgentje so med tem že izginili.
Tolpe ustavev so preskrbljene z dobrimi
puškami ter imajo dovolj streljiva in živil, s
čimer jih preskrbljuje bolgarsko-macedonski
odbor. Pri Solunu je sicer še mirno, toda
med Bolgari vre opasno. Zagrizeni sovraž-
niki Bolgarov so Grki, ki so prepredili že
marsikak naskok insurgentov. Oblastva so
zaprla že ogromno število Bolgarov. Jetniš-
nice so prenapolnjene. Položaj je sila resen.

Cesar Viljem ima 83 posestev, ki
merijo 98.746 hektarov in dajejo čistega do-
hodka 651.631 mark. Knez Pless ima 75 po-
sestev 50.112 hektarov, 324.042 mark zem-
ljišnega dohodka, vojvoda Ujezo 52 posestev,
39.742 hektarov, 233.701 mark zemlj. do-
hodka, vojvoda ratiborski 51 posestev, 33.96
hektarov, 274.627 mark zemlj. dohodka,
saski kralj 50 posestev z 31.009 hektari.

Največ duhovnikov šteje Italija. Tam
živi 40 nadskofov, 221 skofov, vsaka škofija
ima velik štab kanonikov, generalnih vikarjev
in drugih prelatov. Že leta 1881. je bilo v
Italiji 20.465 far s 55.263 cerkvami in
76.560 duhovniki. Duhovni redovi, menihi in
nune niso vsi.

V Rimu je 30 kardinalov, 85 skofov,
1369 duhovnikov, 2832 menihov, 3215 nun,
tako da pride na 61 prebivalcev 1 duhovni
gospod, odnosno gospa. V Rimu je pa tudi
— vzlic tako mnogim duhovnikom 190.000
ljudi, ki ne znajo čitati in pisati; v Rimu je
tudi največ hudodelcev.

V Perzijo je prišlo pred nekaj dnevi
večje število uradnikov ruske banke v Pe-
trogradu. Perzijska vlada je dovolila, da
ustanovi ruska banka v vseh večjih perzijskih
mestih svoje filijalke. To je za ruska diplo-
macija velikega pomena, ker po tem potu
se utrdi vpliv Rusije na Perzijo za stalno.

Učitelji v državnem zboru. V dr-
žavnem zboru je sedaj kot državnih poslancev
8 učiteljev. Ti so: Jos. Černý, narodni so-
cijalist, za Jicin, Jos. Sokol, Mladočeh, za
Pardubice, Jan Vojtyka, član „poljskega kola“,
za Krakov, Jos. Kasper, nemški radikalec,
za Trutnov, Iv. Drexel, nemški nacionalcec,
za Bregenz, Fr. Schreiter, nemški radikalec,
za Litoměřice, Karol Seitz, socialni demokrat,
za Korneuburg, Mart. Thurnherr, nemški an-
tisemit, za Feldkirch.

Italijanci v Dalmaciji. Naravnost
nečuvno in samo v Avstriji mogoče je to,
da tista pešiča Italijanov hoče imeti za svoj
jezik celo nekake predpravice pred hrvatskim.
Državne oblasti usiljujejo italijancino, ako
le morejo, pa tudi cerkvena oblast ni dosti
boljša. V splitski biskupiji na primer ni niti
jeden Italijan v nobenem kraju, ali kljubu
temu je biskupski ordinarijat razposlal postne
odpustke za sedanjí postni čas v italijanskem
in hrvatskem jeziku! Ljudstvo je godrnjalo;
imelo je prav! Tako spoštujejo slovanski
jezik po ordinarijatih, da mu predpostavljajo
tu j jezik celo tam, kjer ni nobenega, ki bi
stel ta jezik za svoj materinski! Ravnopravnost
v rimsko-katoliški cerkvi!!!

Stavke. V Palermu v Siciliji vlada splošna
stavka. Demonstracije brezposelnih in stav-
kujočih delavcev proti ministerstvu imajo
skoro že revolucionarno lice. Vse delo mi-
ruje, vsi uradi in sole so zaprte. Splošna
beda spravlja ljudstvo do obupa. — V Mar-
zelju na Francoskem tudi stavkujejo. Okoli
200 stavkujočih je nepadlo tovrne vozove,
orožniki so jih razpršili. Ko so pa zopet ho-
teli obložiti vozove, je priredilo 2000 stavku-
jočih delavcev demonstracije. Stavka se na-
daljuje.

V Južni Afriki. — Stejin in Devet sta
srečno prekorčila s 1500 možmi reko Oranje.
Spravila sta čez reko več svojih potrebščin,
ali 5 voz in mnogo konjev sta morala pustiti.
Iz Kapadta poročajo, da se širi kuga
vedno bolj. 3. t. m. je bilo že 11 slučajev
kuge.

Razno. — Angleški prestolonaslednik
se napoti s svojo soprogo v Avstralijo, da
otvori tam prvi avstralski parlament. —
Kronanje kralja se bo vršilo prihodnje leto.
— Zjedinjene države dajo Španiji 100.000
dolarjev za odstop Filipin. — 10.000 bok-
sarjev je nepadlo 3000 Rusov. Rusi so se
morali umakniti v Mukden po malih izgubah.

Književnost.

Agitator. — Zvezek 1., sešitek 2. zbra-
nih spisov Janka Kersnika. Roman „Agitator“
je prav zanimivo čtivo, katero nas prestavlja
v manjši trg. Tam je opisana naša gospoda
na deželi, zlasti borba pri volitvah, prav
izborna, tako, kakor pač zna slikati Kersnik
naše življenje na deželi. Zato moramo le
priporočati ta roman. Naroča se zbrane spise
Janka Kersnika v Ljubljani pri g. založniku
L. Schwentnerju. Knjiga stane 2 K 50 v;
po pošti 2 K 60 v. Izvirne platnice k temu
zvezku so menda že izšle.

**Franjo barun Trenk i njegovi pan-
duri.** — Istorična rasprava. Napisal dr.
Ferdo Šišić. Cena K 1-50; po pošti K 1-60
vin. V Zagrebu v „Dionički tiskarni“ je izšla
prav zanimiva rasprava iz peresa g. dr.
Šišića. Zgodovina barona Trenka in njegovih
pandurjev je sicer po večini znana, ali kdor
se hoče poučiti podrobneje o tisti dobi v
hrvatski zgodovini, v kateri igra važno vlogo
baron Trenk s svojimi panduri, temu pripo-
ročamo, da si naroči to knjižico, ki je pisana
velezanimivo in je jako cená.

Poezije doktorja Franceta Prešerna.
— Uredil skriptor Luka Pintar, izšle so v
knjižotrnici in tiskarni Ig. pl. Kleinmayr &
Fed. Bamberg v Ljubljani. Vso hvalo mo-
ramo izreči g. skriptorju Pintarju, da nam
je priredil izdajo Prešernovih poezij tako,
kakor pritiče velikemu pesniku in sloven-
skemu narodu, da vidimo pred seboj nepo-
pacceno Prešernovo poezijo. Knjiga je pri-
prosta, ali zato baš jako okusna in prikupljiva
že po svoji obliki in zvananjosti, kaj še le
po vsebini, katero prireditelj je bil poklican
prav skriptor Pintar, ki se je bavil s Pre-
šernom toliko in tako temeljito, kakor ma-
lokdo med nami. Cena knjigi je jako nizka.
V platno vezana stane K 1-40 v, mehko
vezana 1 K; po pošti 20 vin. več. Na to
izdajo Prešernovih poezij opozarjamo naše
dijaštvo in vse naše razumnike, da si jo
omisljijo. Posebnega priporočila ni treba, ker
knjiga se sama najbolje priporoča.

Stara pestunja.

Poljski spisal M. Bałucki.
(Dalje.)

»Torej vrnite se, Kasija, domú, jaz takoj pridem.«
»Ali vi ne otidete?« se razveseli starka.
»Sedaj že nimam po kaj. Čez jedno uro bom pri vas.«
»Samo ne povejte gospodični, da sem bila tukaj in kar sva govorila...«
»Torej vas ni ona poslala?«
»Kaj še! Ona bi umrla od gorjá, a tega ne bi učinila nikdar. Vi je ne poznate, kak značaj je to.«
»Nu, prav! Rečem ji, da sem slučajno izvedel o vsem tem, da mi je poštar izdal to skrivnost.«
»Bog obvaruj, Bog obvaruj!« ugovarja mu starka. Se pokazati ne smete, da ste kaj izvedeli. Vi bi ji s tem zastrupili vso zadovoljnost. Pozneje, sčasoma je to kaj drugega.«
Ze je imel oditi, ko ga Kasija prime za rokav ter sklonivši se k njemu, plašno spregovori.

»A ne govorite ji ničesar o onej...« Hipolit zarudi do ušes.
»Torej vi veste?...«
»Jaz vem, toda ona ničesar ne ve in ne sme vedeti. Naj si misli revica, da je samo ona...«

Ni smela govoriti, toda Hipolit jo je razumel ter ji hvaležno stisnil roko in urno odšel v mesto.

Požuril je svoje korake, da bi pojasnil vdovi nesporazumljenje, čegar žrtva je postal, večinoma vsled teh nejasnih okoliščin. On ni menil oštevatii jo; želel pa je, ji pojasniti, da njegova ljubezen se je razvila iz hvaležnosti, in sedaj se je on prepričal, da nima nikakih dolžnostij do nje, radi tega tudi ona nima nikake pravice na njegovo ljubezen. Potoma je sestavljal govor, kakó se hoče braniti, ker lahko si je bilo misliti, da se vdova ne bo tako kmalo pomirila s slovesom. Pričakoval je celó solz, krčev, katerim je bila ona takó naklonjena. Saj je še danes v jutro, poslovljaje se od njega za dva tedna, se kar topila v solzah ter se mu obešala na vrat. Sedaj ga je pričakoval še dokaj hušji prizor. On bi bil rad dal Bog ve kaj, da bi se izognil temu poslednjemu posetu, toda potreba in vest sta zahtevali, da mora iti tje. Hotel je pošteno končati z jedno, da bi mogel s čisto vestjo stati pred drugo, katera je imela stokrat več pravice do njegove ljubezni ter zakriti ji svoje občutke.

Šel je močno razburjen in prišedši k vratom, se vstavil, premišljaje, ali naj vstopi, ali ne? V poslednji minuti mu je zmanjkalo poguma. Naenkrat pa mu doleti na ušesa smeh in zvoki poljubcev. On ni verjel svojim ušesom; pogledal je številko na vratih, misleč si, da je zašel, takó se mu je zdelo to čudno. Saj je še le pol ure, odkar jo je zapustil v solzah, v obupu!

Ne, to ni mogoče! Da bi se prepričal, on nepričakovano odpre vrata ter vidi svojo vdovo v beli obleki, v tej obleki, ki se ji je takó prilagala, v naročju nepoznanega moža...

Zagledavši Hipolita, je ona odskočila ter se delala, kakor da se mu je le nasilno spustila iz rok. Hipolit je razumel vse in opravičenja več niso bila potrebna. Zaloputnil je vrata ter hitel tja, kjer ga je čakalo neskaljeno veselje in resnična sreča.

(Dalje pride.)

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo mlo ter drugo v to strok. radajoče blago. Postrežba točna in po zmern. cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovca v Semeniški ulici št. 1

v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruga«

Gostilna

„Pri Janezu“

v Gorici na Kornu,

toči pristna domača, briska in vipavska vina.

Izborna kuhinja postreže vsak čas z gorkimi in mrzlimi jedili.

Ima sobe za prenočevanje potnikov.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča udani

JOSIP MUNIH,
lastnik.

Mala oznanila.

Konjski hlapec dobi takoj dobro službo. Oglasi naj se pri upravnistvu, kjer dobi pojasnila in naslov.

Dobra kuharica dobi takoj službo v lepem trgu. Ponudbe na upravnistvo.

Razglas.

Prvi živijski semenj v Cerknem v tekočem letu je sredpostni pondeljek, to je dne 11. marca.

Županstvo v Cerknem (Goriško).

A. Kosmač,
župan.

Fran Melinek

zidarski mojster

v Višnjaviku št. 67 (v Brdih)

se priporoča

za vsakovrstna zidarska dela bodisi nove zgradbe ali poprave po ugodnih cenah.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4½% in vloge na Conto-current po 3-6%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10-letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadrugnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6-15%.

Vplačevanje se vrši osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9-12 dopoldne in od 3-4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9-12. dopoldne.

Dunajski zobni atelje

v Gorici, Raštelj št. 21, II. nadstropje.

Vlagajo se naravnim potom, pri jedi popolnoma rabljivi umetni zobovi, brez nikakih bolečin ter brez odstranjenja zobnih korenin.

Zobovje na zračni tlak (Specijaliteta).

Popravljanje in prenavljanje obrabljene zobovja.

Naročila izgotavlja dobro, hitro in v ceno.

Govorne ure:

od 9. ure dopoldne do 5. popoldne.

JOS. LEUZ,

trgovec z deželnimi pridelki

v Ljubljani, Reseljnova cesta

kupuje in prodaja vsakovrstne deželne pridelke, kakor jedilno čebulo, čebulček, suhe gobe, semenski oves, ajdo, vsakovrstni krompir tudi po cele vagone; nadalje divji kostanj, črešminje, črešminovo lubje itd. itd.

Nadalje ima v zalogi prav lepo, čisto domačo ali štajersko deteljo in lucerno po nizkih cenah, potem priznani rodovitni krompir „Zgodnji rožnik“ itd. itd.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela

in črna vina

iz vipavskih,

furlanskih,

briskih, dal

matinskih in

isterskih

vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Riccardo Brass

Gorica

zaloga vin in špirta na debelo.

Ulica Vetturini št. 11.

Domača, istrska in dalmatinska vina ter žganja prve vrste po nizkih cenah.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena trdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaske potrebe, voščene sveče itd. vse po zmerni ceni. Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno črk na perilo.

Za trpeče na kili (Bruch).

Ravnokar je izšla popravljena brošura, razpravlja o ozdravljenju vseh vrst kile iz peresa dr. Reimann-a. Isto pošilja na zahtevo popolnoma brezplačno Dr. M. Reimann, Dunaj 513. VII./2. Nr. 62 poštni predal.

Anton Kuštrin

trgovec

z jedilnim blagom

Gosposka ulica št. 23 (v lastni hiši).

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinjeje „Luka“ po jako nizkih cenah. — V zalogi se dobivajo testenine trdke Žnidarsic & Valencic v Ilirski Bistrici; cikorija in žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda ter moke vseh vrst iz mlinov Jochmann iz Ajdovščine in Majdica iz Kranja.

Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 kilogr. naprej.

Žrebanje nepreklicno

23. marca 1901.

Glavni dobitek
60.000 kron

v gotovini z 20% odbitkom.

Srečke invalidne loterije

à 1 krono

priporočajo: G. Gentilli, V. A. Jona, Michelstädter & Comp. in A. Pincherle v Gorici.

Zlatarna

Rajko Gasparini

v Gorici, Raštelj št. 5.

Bogata izbér dragotin in zlatih izdelkov.

Velika zaloga srebrnine, vsakovrstnih zlatih in srebrnih ur.

Kupuje in menja drage kamne, obrabljeno zlato in srebro.

Izdeluje vsako delo ali popravo po jako ugodnih cenah.

Ustanovljena
1891.

Odlikovana
1. 1894.

Odlikovana tovarna vsakovrstnega

POHIŠTVA Ivan Doljak v Solkanu

pri Gorici

V lastni hiši. —>>><<— Lastne žage.

Zaloga vsakovrstnega pohištva,

kompletnih spalnic, jedilnic in sprejemnic, od najnavadnejšega do najfinjejšega sloga; vsakovrstnih slik, zreal, okvirjev in stolic, kakor tudi vseh tapetarskih izdelkov.

Zaloga vsakovrstnih desk mehkega in trdega lesa; velika zbirka obkladkov (remeša) in strugarskih izdelkov, kakor tudi vseh k mizarski, strugarski in tape-tarski stroki spadajočih potrebščin. — Blago se razpošilja na vse kraje, prosto postaja Gorica.

Jamči se za točno in solidno postrežbo.

Izšel je

Kažipot in koledar po Primorskem

z natančnimi podatki

vseh krajev, uradov, trgovcev, obrtnikov itd. itd.

Dobiva se

v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček v Gorici.

Cena: K 1.80; po pošti 10 vin. več. Naročniki „Primorca“ dobe „Kažipot“ za 1 krono.